

מסורת הש"ס

[illegible]

מוסף רע"י

משום סקרתא. שזכור, דמן
(לקמן ע"ב) היו"א בעשירי סוקרו
בסיקרא ואומר הרי זה מעשר
(חגיגה ח.).

רבינו גרשום

כדי שתראה בלמים מצויחה, לקחתי
לצילוי בלמים אחרים ששימורם
מלאך אותן: ואש"ף דתנו עד
שכל הגוי כ"ז, אפילו כי חמישי
זהו לגורן ומפשוני תנחה ליה
לאישי לעיבדו מזה המפשוני.
זהו מובין לה: וטעמן ליה
בטבל של ג'ן מדרבנן כל
המדרבנא: פרוס סלגא.
סאמר כמה ישיבה בבית המנוגע
כדי אצילת פרוס והוא פרו
הכי מלאה באמרינן על דער צילת
המנוגע: ומגין מדרבנן הנה
שליש שלמים של ארץ כשחאה
מלאה דמכילתו חו"ט ו"ז לפסח
שמיני דמקילתו כ"ט סלגא
המשנה חסר משום הכי אצל
ליאמן רבי עקיבא: כ"ט סלגא
באחד חסין: מאן אשנן רבי

עזא' לא הויב פרוס לעצער זיך
נעם אלא ה' עזא' לויט דא
פיש' הני ירדלי בוקיטי יא
אמרת ליקודם למעשר
שיטרתו ט"ו יום קודם לשע
לרו קמי רגל מדימאכלי גלי
אבא במה מצויה לעזלי רגלי
בצנצת: כן עזא לטמעה.
כדאמא לקמן במתני האלהים
מתעררין לעצמן: ימינן
במסחר לאב. והוי בוקיטי
ר"ח אלול ו' הני מעשייתא
ביום שלשים אל היו הכריזא
כן חדש לישן השתא נמי היו
זמן חדש שלשים דאמר. ב' יום
שבחת דהיי"ד יום קמי פסח:
אבא שחט פטור. אלא הוי חבל
מדאורייתא: רחאלי ורחלי
אומרים כן. באלעזר רוב
שמעון אומרים באבא חבשר
י"ה למעשר במה ר' מאיר
בא אחא צאלול. שמוס הני
אמנא האלהים יתעשרו
לעצמן מפקיעא אבא דיען
כאזן כן לקבלת השום שחט
קל: חזן מן הקדש הזה. היינו
ר' עקיבא רבי עקיבא בן קורח
היינו נבו דלי ר' עקיבא. בנרסו.
הנ (עבותות) א"ל ר' יהושע
בא ר' עקיבא ר' עקיבא.
למ' מפ' חזן זכרה ומלאכי
אמרוה. חזן נתני חזן כנאווה
הליכן לא מצ' קא' אשכנא:
חמשה חמשי ומשתא באב אבא
מעשרין: פשטא. ורלבן שחט
בי מצטרפין חמשי שחט:
דחמא כי חזן מפסעין שחט.
ראש שני דאיי מעשרין מחזש
דע השן כן חמשי גזרות דהיי
חמשה חמשי ומשתא באב אבא
בניין גזרות של מעשה אימא
לא ליצטרפין קמיל' ודמטרפין
כחנתן חמשי:

מעשר בהמה

וַיְהִי אִשְׁמֵי הַבְּמֹתָהּ עַד אֲחֵרֵי הַיּוֹם הַהוּא (א). דְּכִיּוֹן דְּלֹאן בְּטוֹרָה מַעֲשֵׂה בְּהֵמָה עַד פְּרוֹם הַרְגֵּלִים וְיִשְׁרֵי אִשְׁמֵי הַבְּמֹתָהּ עַד אֲחֵרֵי הַיּוֹם הַהוּא מִלָּל לְאִשְׁמֵיכּוֹ עַד מַעֲשֵׂה בְּטוֹרָה בְּזִמְנָהּ בְּזִמְנָהּ הַהוּא שְׂוֹאֵה מִקּוֹן לְרַגְלָהּ מַעֲשֵׂה הַבְּמֹתָהּ לְעוֹלֵי רְגֵלִים לִיקֹם מִשְׁמֵיכּוֹ עַד אֲחֵרֵי הַיּוֹם הַהוּא לְבִין לְקִרְבָּנָהּ וְאֵלֶּיךָ דְּהֵמָּה וְכו' מַלְּוֹ. לְהַפְשֵׁעַ" דְּלִישְׁעַר: וְעֵצָה נִגְזֶרֶת. מִדְּרַגֵּן כְּדִפְרֹשׁ בְּמִתְנֵי" מַשְׁהִיבֵי הַגִּבּוֹר לֹא יִמְכּוֹר וְלֹא יִשְׁחָט עַד מַעֲשֵׂה: פְּרוֹם. כְּמוֹ פְּרוֹמֶה: י. יוֹם. וְעֵצָה הִיא

ט"ו יום: (א) וכן עולא. נמי סבר דזמן הגורן הו' בפרסו (ב) הו' ימים קודם דמיסו כיצ' וחדר עד דכריסר דניסן ה' ט"ו: וימנן דמיקלע ביום ל'. כי הו' אדר מלא: לא קביע ליה זמן. באהא יום של אדר איירי: דלא נפיש. בהמות גדולו מפריסו הפסח עד זמנו לא להכי לא מקדים ומעשר ט"ו ימים קודם הרגל כנשאאר הרגלים: דאי אמרס וכו' שמלי להו. דכרת דליהו: מעשרים ולידנא וילכלו כוליהו בהמות: כפי עמלן. דאי עס אדרין שנוולו קודם אלול ובהי אי הו' מתאר שנה לעשר (ו) עד יום האחרון של אלול שזא בפרסו הו' ט"ו ימים אחי לערבוני הנו דאלול והנו ט"ו בחדרי וקמעש מן הדש עד היסן הילכך מקדים ומעשר הנו דקק ביום האחרון של אדר קודם לא דכל כנה דמילנא קרבוני לרגל ב' היי דלא לישלמו קודם עבדינן: ביום ל'. של אדר: ובעינן הייבא. דלוי ליתא למימד לדמו מעשו דלכמי הו' זמון של אלול מתוסי וזמן משוס דלכמי יום ראשון של אלול הו' הייבא בעינן למיעבד ללא לחי לעשויר הייבא ולתמר חדש יום בחדרי דאלול ויכן אדר ובהי לא מעשיה הנו דאך בחדש אלול כלל ואפילו ביום א': כרע"ג דאמר.

ובענין למעבד הכיור
ור"ש אומרים באחד ב
בניסן כרשב"ג^(ז) דאמרו
באמרו בכו"ט באלול
למעמיהו^(ח) דאמרי
בהמה: ולמה אמרו
באחד בתשרי מפני
ליה דבעינן למעבד
ועוד קאמר חזא דבעינן
וישן ועוד מפני שהוא
בי"ט^(ט) משום סקרתא:
ר"ה למעשר בהמה ב
אמר בן עזאי הואיל ו
אומרים כך האלולין
טעמיה דמאן מסתבר
אטעמייהו והתניא ב
ישראל דומין עלי^(י)

רעז"י בת"י ומוטל

לדבר שסחפה מנויה. נמסר עשוי ונשאר לדיכור
כדור המעשר לא שחטו ולא חטאו ולא חטאו
עד פרום החב דמעשר: ואע"פ דטען דמסני'
עד שלא בריע וכן הגורן מורח למכור
ולחשוט. בדורן ואלו דקובען דמסני' אפי' אם
לא שחטו לעד מזה דמסני'. שאין כח
לדבר לאיניס לעד מזה דמסני'. ואוכלו
כ"ל לזוט שחטו עמלו מקריב מעשר ויכולו
דטען גורן: כי היכי דגורן קובעת
למעשר משאמנחם בכרי מדאורייתא כי ימים
האלו קובעים אל בהמותה מדעבדן דתקע
הביע הגורן לא שחטו עד שעבר: פרום
שפולג. פרוםא שחט דבר הפסול ל' לחקים:
שפולג כהן' הפסח קודם הפסח. והיינו כן
ומתכות הפסח דמערשן בזהמות ליחידא
למחלכיל כרגו. כדלמרינן חיד' לנד נשיש חלול
דמערשן היכי' מקדמינן לה כי בנשי חלול

[illegible]

ד בהמה פרק תשיעי בכורות

מעשר זהמה עד פרוס הרגלים
יניחו עד שיעשרם בזמן הגורן
ללי רגלים ליקח מהן בין לאכילה
ש^ר דליעשר: דטובלה כגורן.
מרחב ולא נחמיו עד שיעשר:

כדי "שתהא בהמה מצויה לעולי רגלים ואע"פ
דתנן ע"ד שלא הגיע הגורן מותר למכור
ולשחוט גיחא ליה ^{טו} ^{טז} דליתעביד מצוה
בממוניה והדר לזבון ולכילא ואמאי קרי ליה
גורן דטבילה כגורן ^{טז} וכמה פרס פירש ר' יוסי
בר' יהודה אין פרס פחות מט"ו יום מאי משמע
א"ר אבהו פרוס פלגא פלגא דמאי פלגא
ההלכות פסח כי הא ^{טז} דתניא ישואלין ודורשיין
ההלכות פסח קודם לפסח ל' יום ^{טז} רשב"ג
אומר שתי שבתות: בן עזאי אומר בכ"ט באדר
בא' בסיון: במאי קמפלגי ר"ע וכן עזאי ר"ע
סבר אדר הסמוך לניסן זימנין מלא זימנין
חסר זימנין דמיקלע ביום ל' זימנין דמיקלע
בכ"ט ומשום הכי לא קביע ליה זמן וכן עזאי
סבר ^{טז} אדר הסמוך לניסן לעולם חסר הילכך
קביע ליה זמן בכ"ט באדר באחד בסיון איירי
דלא נפיש אי אמרת ליקדים לעשר עד דמטי
רגל שלמי לחו: בכ"ט באב וכו': בן עזאי
למעמיה דאמר האלולין מתעשרין בפני עצמן
וליעשרניהו ביום ל' זימנין דמחסרין ליה לאב
ובענין למיעבד הכירא בחדש וישן: ר' אלעזר
ור"ש אומרים באחד בניסן בא' בסיון וכו': בא'
בניסן כרשב"ג ^{טז} דאמר ב' שבתות בא' בסיון
כדאמרו בכ"ט באלול רבי אלעזר ור' שמעון
למעמיהו ^{טז} דאמרי בא' בתשרי ר"ה למעשר
בהמה: ולמה אמרו בכ"ט באלול ולא אמרו
באחד בתשרי מפני שהוא י"ט וכו': ותיפוק
ליה דבעינן למעבד הכירא בחדש וישן חדא
ועוד קאמר חדא דבעינן למיעבד הכירא בחדש
וישן ועוד מפני שהוא י"ט ואי אפשר לעשר
בי"ט משום סקרתא: ר"מ אומר באחד באלול
ר"ה למעשר בהמה בן עזאי אומר וכו': ^{טז} תניא
אמר בן עזאי הואיל והללו אומרים כך והללו
אומרים כך האלולין מתעשרין לעצמן וליחזיו
טעמיה דמאן מסתבר וכי תימא ^{טז} לא מצי קאי
אטעמיהו והתניא בן עזאי אומר כל חכמי
ישראל דומין עלי ^{טז} כקליפת השום חוץ מן
הקרח הוה א"ר יוחנן מפי השמועה אמרוה
מפי חגי זכריה ומלאכי תניא ^{טז} ^{טז} באיזה צד
אמר בן עזאי האלולים מתעשרין לעצמן גולדו
לו ה' באב וה' באלול אין מצטרפין ה' באלול
וה' בתשרי אין מצטרפין ה' בתשרי וה' באב
מצטרפין פשיטא מהו דתימא כי היכי דמפקסי
שנים מפסקי גרנות קמ"ל כדתנן חמשה לפני
ראש השנה וחמשה לאחר ראש השנה אין
מצטרפין חמשה לפני הגורן וחמשה לאחר
הגורן הרי אלו מצטרפין אמר רבא לדברי
בן עזאי גולדו לו חמשה באב וחמשה
באלול וחמשה בתשרי כונסן לדיר להתעשר
ונטל

וְשֹׁשׁ דְּשֵׁנִי הִרְבֵּה בְּנֶשֶׁם יוֹדֵי
 הַיָּם יִצְרֹם הַפֶּסֶק ט"ו וְיוֹ קוֹרֵם
 הַיָּם יִצְרֹם הַפֶּסֶק מְקַלֵּם בְּיוֹם י'
 וְיוֹם אֶחָד קוֹרֵם נִסָּן אִיר פִּרְוֹ
 י' פִּרְוֹם בִּיט"ט כְּשֶׁבֶר כְּשֶׁבֶר
 [אָסָן]: אֶסָּן בְּיוֹם מֶזֶל טַעֲמֵהָ ד'
 פִּיטִי אֶתוֹן וְלֹדוֹת (אֶפְיֵל) דְּמַעֲט
 לְאֶשֶׁר אֶחָד ט"ו יוֹם שְׁלֵמִי לֹאֲכֹל
 י' רֵבֶלֶם: יוֹם עוֹזִי לְעוֹמְדִים
 וְעַם אֶתוֹן תְּקַלְדִּים אֶחָד אֶלֶן
 וְעַם גּוֹרָן לֵךְ תְּקַלְדִּים בְּכִי' בְּחֶלְטוֹ
 יוֹ וְאֶשֶׁר דֵּלָה אֶחָד לְנִצְרוֹם אֶלֶן
 יוֹ וְאֶשֶׁר לֶקֶן לְבֹשֶׁת אֶשֶׁר לֶאֱכֹל י'
 וְעַם א' ב' ג' ד' וְאֶשֶׁר אֶחָד עֲשִׂי
 סָר וְהוּ יוֹ י' רֵי'ס: הוֹאִיל וְהֵלֵן

נח.

נִיחָא זײַה **אַײַניש** דרײַעביר מצוה בממוניה. אע״ג דלפני ם׳ הומן יכיל לעשר ולשחוט ולמכור כיון שקבעו חכמים זמן דרך הוא ם׳ להמחין עוד ולעשר הכל ביחד: **וְאִי אַפְשָׁר** אַעשֶׁר ביו״ם משום סקראתן. ם׳ [ואת] תפוסק ליה משום דאין מקדישין ביו״ם ם׳ ייזל לא הייתי דאסרן לעשרין שמה אלא יבא.

ה' לעולי רגלים ואע"ג
הגורן מותר למכור
(ב) דלית עבד מצוה
יכול ואמאי קרי ליה
מה פרס פירש ר' יוסי
ממ"ו יום מאי משמע
מ פלגא דמאי פלגא
תניא ישואלין ודורשין
ספח ל' יום א רשב"ג
זאי אומר בכ"ט באדר
לגי ר"ע ובן עזאי ר"ע
זן זימנין מלא וזימנין
ם ל' וזימנין דמיקלע
ביע ליה זמן ובן עזאי
זן לעולם חסר הילכך
דר באחד בסיון אידי

וימ' כ'ן משמע דל' ש'י' ה'ן ש'י'ר
 ד'י'ו'י'ט' ש'ל ר'י'ה ק'י'י'מ'ו ו'י'ל כ'י'ו'ן ד'ע'ש'י'ר
 מ'א'י'ל'י ק'ד'ו'ס א'פ'י'ל'ו ל'א ק'ר'ה ע'ש'י'ר ו'ל'א
 ש'י'ך ע'ל ל'א'י'ס'ו'ר ה'ק'ד'ש כ'ן כ'ו'ס ב'י'ו'י'ט' ע'
 ח'ו'י'ן מ'ן ה'ק'ד'ש ה'ו'ה' פ'י'ה י'י' ה'י'י'ט' ר'י'ע'
 ו'ר' י'י'ש'ו'ע ש'ן ק'ר'ה ה'ו'ה' ר' י'י'ש'ו'ע
 ג'ו' ש'ל ר'י'ע' ו'ק'ס'ה י'י' מ'ן ס'ני ל'יה ל'ח'ז'י'ר
 ר'י'ע' ש'מ'ו ע'ש'מ'ו'ר'ו ג'ל'ש'ו'ן ג'נ'י'ל ד'כ'מ'י'ב
 (מ"ג ב) ע'לה ק'ר'ה ו'כ'פ' ש'ו'ל' (ס'ת ד' ק'ב).
 א'מ'ר י'י' מ'ה'כ'ה ל'ק'ר'מ'ת' מ'כ'ה ו'ג'נ'י'ל מ'ת'כ'ו'ן
 ו'כ'ס'מ' מ'נ'ל'ה (ד'ק'מ'ה). ר'י'ע' ש'ל' א'ל ר'י'ע'
 ר'ב' י'י'ש'ו'ע ש'ן ק'ר'ה ג'מ'ה א'ה'ר'כ'ה י'י'ס'
 [ו'כ'ו'ן] ו'א'מ'ר ל'ו ר'ב' ב'ר'כ'י' ו'א'מ'ר ל'ו י'י' ר'ג'ו'ן
 ש'ת'ג'י' ע'ל'י ש'ני ו'א'מ'ר ר'י'ע' ק'ו'ש'ל ג'ת
 כ'ל'כ'ה ש'מ'ע' ב'ן מ' ש'ו'ה' י'י'ה ק'ב'ל' ע'ל'ו
 ל'ע'ס'וק ב'מ'ר'ה י'י' ו'ע'ס'ק מ' ש'ני'ס ו'מ' ש'נ'ה
 פ'ר'ס' י'י'ש'ר'א'ל ו'כ'ס'מ'ר' (פ'ר'ש'ה ב'ר'כ'ה) מ'י'ל'
 ר' ח'י' ק'ר' ש'נ'ה מ'ש'ה ו'ה'ל'ל ו'כ'ל'ן י'ו'ח'ת' ב'ן
 ו'כ'א' ו'ר'י'ע' ו'כ'ו'ס' ש'מ'ת' ר'י'ע' (ק'ד'ו'ש'ן ד'ך
 ע'ב). ג'ו'ל' ר'ב' ו'א'פ'י'ל'ו ו'ול'ד' ר' י'י'ש'ו'ע ב'ש'ה
 ר'א'ש'ו'ה' ש'נ'ה' ג'ת כ'ל'כ'ה ש'ב'ע' י'י'ל'ל א'ל י'י'ה
 ר' א'ם ש'מ'ו'י'ס ש'ב'ו'ל'ד' ו'ל'כ'ל' הפ'ס'ו'ת י'י'ה
 ר' י'י'ש'ו'ע ב'ן ק'ר'מ' ש'נ'ה ד'פ'ס'ו'ת ר'י'ע' ש'מ'ת
 מ'ע' י'י'ש'ו'ע ל'א ל'יה מ'כ'ר'ו י'i'ל' ש'ה'ן ד'פ'י' ש'מ'ת
 ק'ס'ם א'ד'ס ד'כ'מ'י'ב (מ'ה'ל'ס ג') י'י'מ' ש'מ'ת'ו'ת
 ע'י' י'i'ל' ו'ל'א י'י'ה ר'ב' ב'ן ס' ש'נ'ה מ'נ'ל'ה כ'ס'ב'ר'ו
 ג'נ'י'ע' ל'ה'י' י'י'ו' ו'ל' ב'ר'כ'ו' ר'ק' ר' ש'נ'ה ו'מ'ה
 ב'ר'כ'ה מ'ת'ו'ת י'י'ו' ו'ע'ו'ד י'i'ל' ל'ח'ז'ו'ר'ה ע'ס'ב'ר'
 ש'ל' ו'ול'ד' ע'ד ע'ש'ש'ה ב'ר' ב'ר'ת'י' ס'ר'
 י'i'l' ו'ת'כ'ו'י' ס'ר' י'i'l' ש'ה'ן מ'נ'ל'ה כ'ש'ה'י'ר ר' י'י'ש'ו'ע
 ב'ן ק'ר'מ' ש'נ'ה י'i'l' ה'י'ה ר'ב' י'י'ש'ו'ע מ'ח'א'י' ש'ני'
 ו'ר'כ'ו'י' ג'ס'ה' פ'י' (ק'ר'ה'ה) ר'i'l' א'ל'נ'ו'ר
 כ'ן ע'ז'ר'ה ל'ח'מ'ר ב'י'ו'ש'ו'ל'מ' ש'ה'י'ה ק'ר'ת
 י'i'l' (ו'א'ר'') י'i'ש'ו'ע מ'ה'כ'ה ל'ק'ר'מ'ת' (ו'ר'י'ט'
 מ'פ'ר'ש' י'i'l' ע'ד א'ד'ס י'i'l')

מפי חגי וזריה ופלאבי. פ"ה ויחין
לנצואה היא כהילכתא בלא
טעמא היא וליכא למיקס עלה ע"י
טעם י"א איזה מהם עיקר ולא היה לו
להזכיר נצואה דאין נביא ראשי לחדש
דבר מעתה אלא היה לו לומר הלכתא
גמירי לה י"ט ופרק כהן גדול (מיר דף
גנ.) גמירי רובע הקב עצמות וסאי לוג
דס ל' נחוי אמר מפי השמועה אמרה

מפי חגי זכריה ומלאכי וימיהו קשה ^(א) מהא דלדרש בפ"ק דר"ה (דף מ.)
^(ב) מקרא עשר תעשר מקיש מעשר בהמה למעשר דגן ^(ג) ר"מ סבר
 בא' באלו מה מעשר דגן סמוך לגמרו עשורו כו' ר"א ור"ש סבירי מה
 מעשר דגן ר"ה שלו תשרי כו' וי"ל דאפ"ה כיון דהנך דרשות מפי
 השמועה ^(ד) חגי וזכריה ומלאכי לא היה יכול לצרר אחז עיקר:
 ונוטל

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

לג א מיי פ"ז מהל' בכורות
הלכה ח:
לד ב מיי שם הל' ז:
לה ג טוש"ע א"ח סימן תכט
טעף א:
לו ד מיי פ"ח מהלכות קדוש
החדוש הל' ה:

הגהות הב"ח

(6) גמ' תניא (בבאיה 75) תא"מ
 וז"צ סוף כ"כד: (3) רש"י ד"ה
 דג שמהל צממה מזהה לעוללי
 רגליהו דכיון דליון גורן וכו'
 משהי אינטי וכו' לקרנות הס"ד
 ואח"כ מ"ה ואע"י דתמן וכו'
 דליתבבשר מזהה ליעשר הס"ד
 ומתני לבעשר נמחק: (א) ד"ה
 ל' יום וכו' יום הס"ד ואח"כ מ"ה
 במאי עמפלגו ר"ע וב"ע
 דהא בן עזאי נמי: (ד) ד"ה צפני
 עצמן וכו' שאל גמרי הנוס דקייץ
 עד יום האחרון:

לעזי רע"י

מצו"א, מיצ"א [מיני"א].
צבע אדום (העשוי מתחמוצת
העופרת).

שיטה מקובצת

[illegible]